

Stemmen is soms echte beproeving

Stemmen

bij landelijke of gemeentelijke verkiezingen spreekt voor mensen met een beperking niet vanzelf.

René Cazander

Groene Hart

Vaak staat er onbegrijpelijke en onduidelijke taal in verkiezingsprogramma's, zijn de ingangen van de stemlokalen te smal, de stembokjes te klein en dan is er ook nog het verbod op hulp bij het invullen van een stembiljet in het stembokje. Dat zijn de ongemakken waar mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking mee te maken krijgen en waarover ze klagen. Ze belemmeren hen om een goede keuze te maken.

In ons land zijn er naar schatting tussen de 100.000 en 200.000 mensen met een verstandelijke beperking. Om de stem van deze groep bij de komende gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart niet verloren te laten gaan, heeft zorginstelling Reinaerde gemeenten in de provincie Utrecht, waaronder De Ronde Venen, Woerden en Oudewater, haar hulp aangeboden. De Ronde Venen heeft al toegezegd om samen met Reinaerde de stemlokalen zo in te richten dat mensen met een lichamelijke beperking er ook in kunnen.

Coaches

Reinaerde heeft coaches in dienst voor wie het dagelijks werk is om mensen met een beperking te on-eenvoudige teksten voor, zodat onze cliënten die niet kunnen lezen of schrijven, ook gebruik kunnen maken van de module", zegt woordvoerder Jenna Baeten. „Het is eenvoudig Nederlands.“ stembiljet moet invullen, te hoog. „Ik kan nog goed uit de weg, maar er zijn ook gehandicapten die niet bij de plank kunnen.“ Het meest ideale zou het volgens Baars en Groot zijn, wanneer gemeenten op een of meerdere plekken een stembokje zou hebben dat speciaal is gemaakt voor gehandicapten. Baars: „Aan de ene kant is dit weer stigmatiserend, maar ik denk wel dat je hiermee een grote groep kiezers bedient.“

dersteunen bij het vergroten van hun mogelijkheden. Maar, zo adviseert de zorgorganisatie de gemeenten, beter is het om mensen met een handicap zelf om tips en adviezen te vragen.

De 32-jarige Rick Baars, die door een hersenvliesontsteking op zijn vijfde verlamd is geraakt, heeft er wel een paar. Een heel belangrijke: pas de strenge regels die gelden in het stemlokaal eens wat soepeler toe.

Baars zit in een rolstoel en moet alles met zijn mond doen. Hij kan iemand anders machtigen om voor hem te gaan stemmen, maar dat doet hij toch het liefst zelf. Met een potlood een vakje rood maken op een stembiljet kan de Woerdenaar echter niet. Daarvoor heeft hij in het stembokje hulp nodig. Baars is meerdere keren in eerste instantie teruggefloten omdat hij met zijn moeder of een begeleider in het stembokje stond.

„Iedereen kan zien dat ik het biljet niet zelf kan invullen en iemand nodig heb die dat wel kan.“ Omdat de leden van het stemlokaal uiteindelijk een oogje dichtknepen, heeft Baars tot nu toe steeds kunnen stemmen. „Ik vind dat het stemmen voor iedereen mogelijk moet worden gemaakt.“

Spierziekte

Vincent Groot (38) heeft een spierziekte. Hij kan alles behalve lopen. Hem valt op dat er altijd van die

Waarom zou je op een stembiljet geen foto van de kandidaat zetten?

– Vincent Groot

lange zinnen in de verkiezingsprogramma's staan. Die zijn lastig te begrijpen. „Waarom zetten ze het

niet in jip-en-janneketaal?“ vraagt hij zich hardop af. En waarom werken de partijen in hun programma's niet met foto's of pictogrammen? En waarom zou je op een stembiljet geen foto's van de kandidaten zetten, oppert Groot vervolgens.

Voor de Woerdenaar is ook de plank waar hij in het stembokje het

ANIMATIE

Net als Reinaerde bereiden ook de zorginstellingen Ipse de Bruggen in Alphen en de Gemiva-SVG Groep in Gouda hun cliënten – bij elkaar 9.000 – voor op de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart.

Gemiva-SVG maakt bij de verkiezingen steeds een boek met foto's van de kandidaten en legt uit waar zij voor staan. Deze tekst bestaat uit korte zinnen en grote lettertypes, aldus woordvoerder Robin van den Aniel.

Gemiva werkt aan een animatie, waarin cliënten wordt uitgelegd hoe het er in een stembokje aan toegaat. Wanneer een cliënt hulp nodig heeft in een stembokje, meldt Gemiva dat tevoren aan de gemeente.

Ook de cliënten van Ipse de Bruggen hebben vaak moeite met stemmen. De zorginstelling in onder andere Alphen introduceert op 1 februari de website, hoewerkstemmen.nl, waar cliënten kunnen zien wat er allemaal bij het stemmen komt kijken, alsmede hoe het stemmen werkt.

De site wordt ondersteund door Steffie, een animatie die dingen op een makkelijke manier uitlegt. „Steffie leest de

Van links naar rechts: Vincent Groot, coach cliëntenparticipatie Leon Maria van Reinaerde en Rick Baars.

FOTOGRAFIE: INEELT